

Հաստատված է
Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական
դատավարության ամբիոնի՝ 31.08.2020 նիստում:

Արձանագրություն թիվ 1:

Ամբիոնի պետ, ի.գ.թ., դոցենտ,
ոստիկանության

փոխգնդապետ _____ Գ. Վ. Իսրայելյան

**ՀՀ ՈՍՏԻԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱՀԱՄԱԼԻՐ
ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ**

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ	ՀՀ բնապահպանական և հողային իրավունք
ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	Իրավագիտություն, անվճար ուսուցում
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	Իրավագիտություն
ԱՄԲԻՈՆ	Քաղաքացիական իրավունքի և քաղաքացիական դատավարության ամբիոն
ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐ	Գ. Իսրայելյան E-mail: g_i_1979@mail.ru (+374) 98480948
ՈՒՍ.ՏԱՐԻ/ԿԻՍԱՍՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՍՏԻՃԱՆ	բակալավր

ԴԱՍԱԺԱՄԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄ ԵՎ ՏԱՐՎՈՂ ԱՌԱՏԱՆՔՆԵՐ		«ՀՀ բնապահպանական և հողային իրավունք» դասընթացի ընդհանուր ծավալը կազմում է 48 լսարանային ժամ, որից 32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար: Լսարանային դասերը կայանում են շաբաթը երկու անգամ՝ 80 րոպե տևողությամբ: Դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի վերջում ստուգարքով:
ՄՈՒՏՔԱՅԻՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ		Դասընթացը կառուցվում է «Պետության և իրավունքի տեսություն», «ՀՀ սահմանադրական իրավունք», «ՀՀ քաղաքացիական իրավունք», «ՀՀ վարչական իրավունք» դասընթացների իմացության վրա:
ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ		«ՀՀ բնապահպանական և հողային իրավունք» դասընթացի շրջանակներում ուսումնասիրվում են ՀՀ բնապահպանական և ՀՀ հողային իրավունքները՝ որպես ՀՀ իրավական համամարզի բաղադրիչներ: Մասնավորապես ուսումնասիրվում են բնապահպանության բնութագիրը, էկոլոգիական փորձաքննության էությունը, մթնոլորտային օդի, կենդանական աշխարհի, անտառների, ջրերի, ընդերքի պահպանության հիմնախնդիրները, հողային իրավունքի բնութագիրը, ՀՀ հողային ֆոնդը:
ՆՊԱՏԱԿ ԽՆԴԻՐ/ՆԵՐ		Դասընթացի նպատակն է սովորողներին փոխանցել գիտելիքներ բնապահպանության արդի խնդիրների, հողային իրավունքի հիմնական ինստիտուտների վերաբերյալ, ինչպես նաև ձևավորել բնապահպանական և հողային իրավունքների նորմերը ճիշտ մեկնաբանելու, բնապահպանական և հողային ոլորտների նորմատիվ իրավական ակտերը կիրառելու, փաստերին և արարքներին իրավաբանական ճիշտ գնահատական տալու, բնապահպանական և հողային ոլորտներում որակյալ իրավաբանական եզրակացություններ և խորհրդատվություն տալու կարողություններ: Դասընթացի խնդիրներն են՝ ներկայացնել բնապահպանական իրավունքի բնութագիրը, նկարագրել շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և էկոլոգիական փորձաքննության իրավական հիմքերը, մթնոլորտային օդի, կենդանական և բուսական աշխարհի, անտառների, ընդերքի և ջրերի պահպանության հիմնախնդիրները, բնութագրել հողային իրավունքը, ներկայացնել ՀՀ հողային ֆոնդը, վերահսկողությունը հողային օրենսդրության կիրառման, հողերի օգտագործման և պահպանության նկատմամբ, բնութագրել հողի նկատմամբ սեփականության իրավունքը, ներկայացնել պատասխանատվությունը բնապահպանական և հողային օրենսդրության խախտումների համար:

**ԿՐԹԱԿԱՆ ԵԼՔԱՅԻՆ
ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ**

***Մասնագիտական
գիտելիք և իմացություն***

***Ընդհանրական
(փոխանցելի)
կարողություններ***

1. ՀՀ բնապահպանական իրավունքի հասկացությունը, էությունը, սկզբունքները, աղբյուրները և նորմերը, գործառույթները և համակարգը,
2. ՀՀ հողային իրավունքի հասկացությունը, էությունը, սկզբունքները, աղբյուրները և նորմերը, գործառույթները և համակարգը,
3. Բնապահպանական և հողային իրավունքի խախտումների համար պատասխանատվության հասկացությունը, տեսակները,
4. ՀՀ բնապահպանական և հողային իրավունքների հիմնական ինստիտուտները:

1. Ճիշտ մեկնաբանել բնապահպանական և հողային իրավունքների նորմերը,
2. Կիրառել բնապահպանական և հողային ոլորտների նորմատիվ իրավական ակտերը,
3. իրավաբանական ճիշտ գնահատական տալ փաստերին և արարքներին,
4. բնապահպանական և հողային ոլորտներում տալ որակյալ իրավաբանական եզրակացություններ և խորհրդատվություն:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ	
Հիմնական	1. Իսրայելյան Գ.Վ. ՀՀ բնապահպանական և հողային իրավունք: Էլեկտրոնային դասախոսություններ: Եր., 2020: 2. Գրիգորյան Կ.Վ., Եսայան Ա.Հ., և համահեղ. Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ: Եր. 2010 3. Իսկոյան Ա.Բ., ՀՀ էկոլոգիական իրավունք /իրավական ակտերի ժողովածու/: Եր., 2010թ.: 4. Հայրապետյան Է.Մ. և համահեղ. Շրջակա միջավայրի պահպանություն: Եր. 2005. 5. Валова В.Д. Основы экологии, изд. „Торговая корпорация Дашков и К., М. 2005. 6. Степановских А.С. Экология; учебник для вузов, изд. „Юнити-дана,, М., 2001
Լրացուցիչ	1. Константинов В.М. Охрана природы, изд. „Akademia“ М. 2003 2. Коробкин В.И., Передельский Л.В. Экология, изд. 10-е. Ростов Н/Д. „Феникс,, 2006 3. Маврищев В.В. Общая экология, курс лекций, изд. „Новое здание,, Минск, 2005 4. Никаноров А. М., Хоружая Т.А. Глобальная экология, М. 2003 5. Бринчук М.М., Экологическое право: Учебник.-2-е изд., перераб. и доп.- М.:«Юрист», 2005 г. 6. Ерофеев Б.В., Экологическое право. Учебник. -3-е изд., доп. -М.: «Форум», 2006г. 7. Право на защиту общественных экологических интересов. Авт.-сост. Борцова С. и др.-Б.: 2008г. Իրավական ակտեր 8. ՀՀ Սահմանադրություն, 1995, 2015թ. փոփոխություններով, 9. ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք, 1998, 10. ՀՀ քրեական օրենսգիրք, 2003, 11. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգիրք, 1985, 12. «Բնապահպանական իրավախախտումների հետևանքով կենդանական և բուսական աշխարհին պատճառված վնասի հատուցման սակագների մասին» ՀՀ օրենք, 2005, 13. «Գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման մասին» ՀՀ օրենք, 1999, 14. «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենք, 2014, 15. «Քաղաքաշինության մասին» ՀՀ օրենք, 1998, 16. «Հասարակության և պետության կարիքների համար սեփականության օտարման մասին» ՀՀ օրենք, 2006, 17. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենք, 2002,

18. «Պետական գույքի մասնավորեցման (սեփականաշնորհման) մասին» ՀՀ օրենք, 1997,
19. «Հրապարակային սակարկությունների մասին» ՀՀ օրենք, 2003,
20. «Օտարերկրացիների մասին» ՀՀ օրենք, 2006,
21. «Անշարժ գույքի գնահատման գործունեության մասին» ՀՀ օրենք, 2005,
22. «Թափոնների մասին» ՀՀ օրենք, 2004,
23. «Պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների ու պատմական միջավայրի պահպանության և օգտագործման մասին» ՀՀ օրենք, 1998:

ՀՀ Միջազգային պայմանագրեր

24. Արձանագրություն N 1 Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մասին կոնվենցիայի (Փարիզ, 1952թ.)
25. «Շրջակա միջավայրի հարցերի առնչությամբ տեղեկատվության մատչելիության, որոշումների ընդունելու գործընթացին հասարակայնության մասնակցության և արդարադատության մատչելիության մասին» կոնվենցիա (Օրիուս, 1998թ.)

Բնապահպանական օրենքներ

26. «Բնության հատուկ պահպանվող տարածքների մասին» ՀՀ օրենք

Բնաոռնությունային օրենքներ

27. ՀՀ անտառային օրենսգիրք, 2005,
28. ՀՀ ջրային օրենսգիրք, 2002,
29. ՀՀ ընդերքի մասին օրենսգիրք, 2011,
30. «Սևանա լճի մասին» ՀՀ օրենք, 2001,
31. «Կենդանական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք, 2000,
32. «Բուսական աշխարհի մասին» ՀՀ օրենք, 1999,
33. «Մթնոլորտային օդի պահպանության մասին» ՀՀ օրենք, 1994,
34. «Որսի և որսորդական տնտեսության վարման մասին» ՀՀ օրենք, 2007:

Ենթաօրենսդրական իրավական ակտեր

35. ՀՀ կառավարության 1994 թվականի սեպտեմբերի 28-ի «Հայաստանի Հանրապետության բնակավայրերի (քաղաքների, քաղաքատիպ ավանների, գյուղերի) հողերի կադաստրային զուտ եկամտի և հողի կադաստրային արժեքի ժամանակավոր չափերի հաստատման մասին» թիվ 462 որոշում

36. ՀՀ Կառավարության 1997 թվականի նոյեմբերի 10-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 1994 թվականի սեպտեմբերի 28-ի N 462 որոշման մեջ փոփոխություններ կատարելու մասին» թիվ 503 որոշում
37. ՀՀ կառավարության 2001 թվականի ապրիլի 12-ի «Պետական սեփականություն հանդիսացող հողամասերն օտարելու և օգտագործման տրամադրելու կարգը հաստատելու մասին» թիվ 286 որոշում
38. ՀՀ Կառավարության 2001 թվականի մայիսի 14 «Բնակավայրերի տարածքների գոտեվորման նախագծերի մշակման, փորձաքննության, համաձայնեցման, հաստատման և փոփոխման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 408 որոշում
39. ՀՀ կառավարության 2002 թվականի հուլիսի 25-ի «Հայաստանի Հանրապետության համայնքների վարչական սահմաններում և վարչական սահմաններից դուրս (մարզերի համար) գտնվող հասարակական և արտադրական նշանակության օբյեկտների համար հատկացված հողերի և գյուղատնտեսական նշանակության այլ հողատեսքերի (անօգտագործելի) կադաստրային գնահատման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1101-Ն որոշում
40. ՀՀ կառավարության 2003 թվականի մայիսի 2-ի «Հողերի օգտագործման սխեմաների մշակման ու հաստատման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 625-Ն որոշում
41. ՀՀ կառավարության 2003 թվականի մայիսի 8-ի «Հայաստանի Հանրապետությունում բնության հատուկ պահպանվող տարածքներում և անտառային ֆոնդի հողերում հողհատկացման անտառային հողերի նպատակային նշանակության (կատեգորիայի) փոփոխման ու քաղաքաշինական գործունեության կարգը հաստատելու մասին» թիվ 613-Ն որոշում
42. ՀՀ կառավարության 2003 թվականի դեկտեմբերի 24-ի «Հայաստանի Հանրապետության բնակավայրերի հողերի կադաստրային գնահատման կարգը, տարածագնահատման (գտնվելու վայրի) գոտիականության գործակիցները և սահմանները հաստատելու մասին» թիվ 1746-Ն որոշում
43. ՀՀ կառավարության 2006 թվականի մայիսի 18-ի «Պետական կամ համայնքային հողամասերում գտնվող կառույցների նկատմամբ պետության կամ համայնքների սեփականության իրավունքի պետական գրանցման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 731-Ն որոշում
44. ՀՀ կառավարության 2007 թվականի ապրիլի 19-ի «Գյուղատնտեսական նշանակության և բնակավայրերի հողերի կադաստրային արժեքների (գների) ու կադաստրային զուտ եկամտի 2007 թվականի չափերը հաստատելու մասին» թիվ 607-Ն որոշում
45. ՀՀ կառավարության 2007 թվականի մայիսի 24-ի «Պետական անտառները և անտառային հողերն օգտագործման տալու կարգը սահմանելու մասին» թիվ 806-Ն որոշում
46. ՀՀ կառավարության 2007 թվականի օգոստոսի 30-ի «Պետական անտառային հողերում անտառային տնտեսության վարման և անտառօգտագործման հետ չկապված աշխատանքների իրականացման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1045-Ն որոշում

47. ՀՀ կառավարության 2011 թվականի սեպտեմբերի 8-ի «Հողի բերրի շերտի օգտագործման կարգը հաստատելու, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2002 թվականի սեպտեմբերի 19-ի N 1622-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու և 2001 թվականի ապրիլի 12-ի N 286 որոշման մեջ փոփոխություն կատարելու մասին» թիվ 1396-Ն որոշում
48. ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 22-ի «Նոտարական վավերացում չպահանջող պայմանագրերի օրինակելի ձևերը հաստատելու մասին» թիվ 1851-Ն որոշում
49. ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Հողերի օգտագործման ժամանակավոր սխեմաներ կազմելու հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2001 թվականի հունվարի 17-ի N 30 որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1918-Ն որոշում
50. ՀՀ կառավարության 2011 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Հայաստանի Հանրապետության համայնքների (քնակավայրերի) գլխավոր հատակագծերի մշակման, փորձաքննության, համաձայնեցման, հաստատման ու փոփոխման կարգը հաստատելու և Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2003 թվականի մայիսի 2-ի N 609-Ն ու 2010 թվականի մարտի 4-ի N 208-Ն որոշումներն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 1920-Ն որոշում
51. ՀՀ կառավարության 2012 թվականի ապրիլի 19-ի «Հայաստանի Հանրապետության հողային ֆոնդի՝ ըստ նպատակային նշանակության (կատեգորիաների) հողերի 2012 թվականի կադաստրային գները (արժեքները) և կադաստրային զուտ եկամտի չափերը հաստատելու մասին» թիվ 467-Ն որոշում

Դատական պրակտիկայի նյութեր

52. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 1998 թվականի փետրվարի 27-ի թիվ ՍԴՈ-92 որոշում
53. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2006 թվականի ապրիլի 18-ի թիվ ՍԴՈ-630 որոշում
54. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2006 թվականի հոկտեմբերի 10-ի թիվ ՍԴՈ-650 որոշում.
55. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2006 թվականի նոյեմբերի 21-ի թիվ ՍԴՈ-667 որոշում
56. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2007 թվականի մայիսի 15-ի թիվ ՍԴՈ-702 որոշում
57. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2007 թվականի հուլիսի 3-ի թիվ ՍԴՈ-705 որոշում
58. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2008 թվականի մարտի 18-ի թիվ ՍԴՈ-741 որոշում
59. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2009 թվականի հուլիսի 14-ի թիվ ՍԴՈ-815 որոշում
60. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2010 թվականի հունիսի 29-ի թիվ ՍԴՈ-901 որոշում
61. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2011 թվականի մարտի 4-ի թիվ ՍԴՈ-944 որոշում

	62. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2011 թվականի հունիսի 21-ի թիվ ՍԴՈ-980 որոշում 63. ՀՀ Սահմանադրական դատարանի 2012 թվականի փետրվարի 24-ի թիվ ՍԴՈ-1009 որոշում
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ	Ստուգարք (ստուգված, չստուգված)
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ	Սովորողը դասընթացից կարող է հանդես բերել մինչև 100% (ստուգված) առաջադիմություն:
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐ / ՄԵԽԱՆԻԶՄՆԵՐ	Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «ստուգված» կամ «չստուգված»: Սովորողների գիտելիքները, ունակությունները և հմտությունները գնահատվում են «Գերազանց», «Լավ», «Բավարար» և «Անբավարար» կամ «Ստուգված» կամ «Չստուգված»: Սովորողների գիտելիքները գնահատվում են հետևյալ չափանիշներով՝ ա) «Գերազանց», եթե ունկնդիրը խոր և հիմնավոր է յուրացրել ամբողջ ծրագրային նյութը, սպառիչ, հաջորդական, գրագետ ու տրամաբանորեն կառուցված է շարադրում այն, նյութը սերտորեն կապում է ուստիկանության ծառայության խնդիրների հետ, չի դժվարանում պատասխանել, երբ ձևափոխվում է առաջադրանքը, ազատորեն լուծում է խնդիրներն ու կատարում գործնական առաջադրանքները, ճիշտ է հիմնավորում ընդունած որոշումները, ընդունակ է ինքնուրույն ընդհանրացնել և շարադրել նյութը՝ սխալներ թույլ չտալով. բ) «Լավ», եթե սովորողը հիմնավոր գիտի ծրագրային նյութը, գրագետ է և ըստ էության շարադրում է այն, հարցին պատասխանելիս թույլ չի տալիս էական անճշտություններ, կարողանում է ճիշտ կիրառել տեսական դրույթները, գործնական առաջադրանքները կատարելիս տիրապետում է անհրաժեշտ ունակությունների ու հմտությունների. գ) «Բավարար», եթե սովորողը յուրացրել է միայն հիմնական նյութը, բայց չգիտի դրա առանձին մանրամասները, թույլ է տալիս անճշտություններ, ոչ ճիշտ ձևակերպումներ, խախտում է ուսումնական նյութի շարադրման հաջորդականությունը և դժվարանում է կատարել գործնական առաջադրանքները. դ) «Անբավարար», եթե սովորողը չգիտի ծրագրային նյութի զգալի մասը, թույլ

	է տալիս էական սխալներ, չի կարողանում կատարել գործնական առաջադրանքներն ու լուծել խնդիրները:
ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	
Ներկայություն	Դասապլանի որևէ փոփոխություն նախօրոք կտեղեկացվի սովորողին: Սովորողի դասերին ներկայությունը բխում է նրա իսկ շահերից, քանի որ ներկայությունը ենթադրում է ունկնդրում, մասնակցություն քննարկումներին, չհասկացված կամ վատ հասկացված խնդիրների պարզաբանում, ինքնուրույն և գործնական աշխատանքների հանձնում: Սովորողն այս դեպքում հնարավորություն է ունենում լսել ոչ միայն ծրագրային նյութը, այլև մասնակցել քննարկումներին, բանավեճերին, անել ինքնուրույն դատողություններ և հայտնել սեփական տեսակետը:
Գրավոր աշխատանքներին ներկայացվող պահանջներ	Գրավոր աշխատանքների ժամանակ արգելվում է ծածկագրերից օգտվելը: Ծածկագրի հայտնաբերման դեպքում աշխատանքը գնահատվում է զրո միավոր:
Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքներ	Ինքնուրույն և գործնական աշխատանքները անհրաժեշտ է կատարել առանց կողմնակի միջամտության և հանձնել դրանք նշված ժամանակահատվածում: Ինքնուրույն աշխատանքում արգելվում է գրագողությունը: Այլոց մտքերը օգտագործելու դեպքում սովորողը պարտավոր է նշել աղբյուրը ըստ ընդունված ակադեմիական ձևաչափի:

ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԹԵՄԱՏԻԿ ՏՐՈՇՈՒՄ

ԹԵՄԱ 1. ՀՀ ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. ՀՀ բնապահպանական իրավունքը՝ որպես իրավունքի ճյուղ: 2. Բնապահպանական իրավունքի կարգավորման առարկան: 3. Բնապահպանական իրավունքի կարգավորման մեթոդները: 4. Բնապահպանական իրավունքի աղբյուրները և նորմերը: 5. Բնապահպանական իրավունքի համակարգը և կապն այլ իրավունքի ճյուղերի հետ: 6. Բնապահպանական իրավունքի գիտությունը:	1-6-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն՝ ուսանողների ուշադրությունը հրավիրելով խնդրահարույց հարցերին: 1-6-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգադրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ԹԵՄԱ 2. ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄԸ ԵՎ ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆԸ (2 ժամ դասախոսություն)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության բնութագիրը: 2. Փորձաքննության փուլերը, փորձաքննական եզրակացությունը:	1-3-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-3-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգադրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ԹԵՄԱ 3. ՄԹՆՈԼՈՐՏԱՅԻՆ ՕԴԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ (2 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Մթնոլորտային օդի բնութագիրը: 2. Մթնոլորտային օդի աղտոտման տեսակները: 3. Մթնոլորտային օդի պահպանությունը: 4. Պատասխանատվությունը մթնոլորտային օդի պահպանության օրենսդրության խախտման համար:	1-4-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-4-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգազրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:
ԹԵՄԱ 4. ԿԵՆԴԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՈՒՍԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ, ԱՆՏԱՌՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Կենդանական աշխարհը և դրա օգտագործումը 2. Կենդանական աշխարհի պահպանությունը և պաշտպանությունը: 3. Բուսական աշխարհը և դրա օգտագործումը 4. Բուսական աշխարհի պահպանությունը և պաշտպանությունը: 5. Անտառները և անտառօգտագործումը 6. Անտառների պահպանությունը և պաշտպանությունը: 7. Պատասխանատվությունը կենդանական, բուսական աշխարհի մասին և անտառային օրենսդրության խախտման համար:	1-7-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-7-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգազրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ԹԵՄԱ 5 ԸՆԴԵՐՔԻ ԵՎ ՋՐԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)

Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Ընդերք և ընդերքօգտագործում: 2. Ընդերքի պահպանությունը: 3. Ջրային ռեսուրսները և դրանց օգտագործումը: 4. Ջրային ռեսուրսների պահպանությունը: 5. Պատասխանատվությունը ընդերքի մասին և ջրային օրենսդրության խախտման համար:	1-5-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-5-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգազրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ԹԵՄԱ 6. ՀՀ ՀՈՂԱՅԻՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Հողային իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ: 2. Հողային իրավունքի կարգավորման առարկան: 3. Հողային իրավունքի կարգավորման մեթոդները: 4. Հողային իրավունքի աղբյուրները և նորմերը: 5. Հողային իրավունքի համակարգը և կապն իրավունքի այլ ճյուղերի հետ: 6. Հողային իրավունքի գիտությունը:	1-6-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-6-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգազրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ԹԵՄԱ 7. ՀՀ ՀՈՂԵՐԸ. ՀՈՂԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցերը	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. ՀՀ հողային ֆոնդը: 2. Հողերի նպատակային նշանակությունը, հողատեսքերը, գործառնական նշանակությունը: 3. Հողերի տեսակները՝ ըստ նպատակային նշանակության: 4. Հողային պաշարների կառավարումը: 5. Հողերի պահպանությունը:	1-5-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-5-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգազրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ԹԵՄԱ 8. ՎԵՐԱՀԱՅՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՈՂԱՅԻՆ ՕՐԵՆՍԴՐՈՒԹՅԱՆ ԿԻՐԱՌՄԱՆ, ՀՈՂԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Վերահսկողության խնդիրները: 2. Վերահսկողություն իրականացնող մարմինները և դրանց իրավասությունը: 3. Պատասխանատվությունը հողային օրենսդրության խախտումների համար:	1-3-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-3-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգազրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ԹԵՄԱ 9. ՀՈՂԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ (4 ժամ դասախոսություն, 2 ժամ սեմինար)	
Թեմայի հարցեր	Դասավանդման և գնահատման մեթոդաբանություն
1. Հողամասերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքները: 2. Հողամասերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքների պաշտպանությունը: 3. Հողի նկատմամբ պետության և համայնքների սեփականությունը: 4. Հողամասերի սեփականատերերի, օգտագործողների իրավունքները և պարտականությունները: 5. Հողամասերի նկատմամբ իրավունքների դադարումը և սահմանափակումը:	1-5-րդ հարցերով անցկացվում է դասախոսություն ինտերակտիվ մեթոդով՝ նախապես տրամադրված նյութի ուսումնասիրության արդյունքների քննարկմամբ: 1-5-րդ հարցերով սեմինար պարամունքի ընթացքում անցկացվում է բանավեճային ստուգազրույց, քննարկվում են թեմայի խնդրահարույց հարցերը, ստուգվում են գիտելիքներն անհատական և խմբային հարցման, խնդիրների և թեստային առաջադրանքների միջոցով:

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ՀՀ ոստիկանության կրթահամալիրի ակադեմիայի բակալավրիատի առկա անվճար
ուսուցման 3-րդ կուրսում դասավանդվող
«ՀՀ բնապահպանական և հողային իրավունք» առարկայի ստուգարքի

1. ՀՀ բնապահպանական իրավունքը՝ որպես իրավունքի ճյուղ
2. Բնապահպանական իրավունքի կարգավորման առարկան
3. Բնապահպանական իրավունքի կարգավորման մեթոդները
4. Բնապահպանական իրավունքի աղբյուրները և նորմերը
5. Բնապահպանական իրավունքի համակարգը և կապն այլ իրավունքի ճյուղերի հետ
6. Բնապահպանական իրավունքի գիտությունը
7. Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության բնութագիրը
8. Փորձաքննության փուլերը, փորձաքննական եզրակացությունը
9. Մթնոլորտային օդի բնութագիրը
10. Մթնոլորտային օդի աղտոտման տեսակները
11. Մթնոլորտային օդի պահպանությունը
12. Կենդանական աշխարհը և դրա օգտագործումը
13. Կենդանական աշխարհի պահպանությունը և պաշտպանությունը
14. Բուսական աշխարհը և դրա օգտագործումը
15. Բուսական աշխարհի պահպանությունը և պաշտպանությունը
16. Անտառները և անտառօգտագործումը
17. Անտառների պահպանությունը և պաշպանությունը
18. Ընդերք և ընդերքօգտագործում
19. Ընդերքի պահպանությունը
20. Ջրային ռեսուրսները և դրանց օգտագործումը
21. Ջրային ռեսուրսների պահպանությունը
22. Հողային իրավունքը որպես իրավունքի ճյուղ
23. Հողային իրավունքի կարգավորման առարկան
24. Հողային իրավունքի կարգավորման մեթոդները
25. Հողային իրավունքի աղբյուրները և նորմերը
26. Հողային իրավունքի համակարգը և կապն իրավունքի այլ ճյուղերի հետ
27. Հողային իրավունքի գիտությունը
28. ՀՀ հողային ֆոնդը
29. Հողերի նպատակային նշանակությունը, հողատեսքերը, գործառնական նշանակությունը
30. Հողերի տեսակները՝ ըստ նպատակային նշանակության
31. Հողային պաշարների կառավարումը
32. Հողերի պահպանությունը
33. Հողային օրենսդրության կիրառման, հողերի օգտագործման և պահպանության նկատմամբ վերահսկողության խնդիրները
34. Վերահսկողություն իրականացնող մարմինները և դրանց իրավասությունը
35. Պատասխանատվությունը հողային օրենսդրության խախտումների համար
36. Հողամասերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքները
37. Հողամասերի նկատմամբ քաղաքացիների և իրավաբանական անձանց իրավունքների պաշտպանությունը
38. Հողի նկատմամբ պետության և համայնքների սեփականությունը

39. Հողամասերի սեփականատերերի, օգտագործողների իրավունքները և պարտականությունները
40. Հողամասերի նկատմամբ իրավունքների դադարումը և սահմանափակումը

